

QUYẾT ĐỊNH

Về việc ban hành Quy định về một số tiêu chuẩn đạo đức trong hoạt động khoa học công nghệ tại Trường Đại học Công nghệ Thông tin

HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

Căn cứ Luật khoa học và công nghệ, số 29/2013/QH13 ngày 18 tháng 6 năm 2013;

Căn cứ Quyết định số 134/2006/QĐ-TTg, ngày 08 tháng 6 năm 2006 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Trường Đại học Công nghệ Thông tin thuộc Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh;

Căn cứ Quyết định số 530/QĐ-ĐHQG-TCCB, ngày 03 tháng 7 năm 2006 của Giám đốc Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh về việc ban hành Quy chế tạm thời về tổ chức và hoạt động của Trường Đại học Công nghệ Thông tin;

Căn cứ Quyết định số 26/QĐ-DHCNTT-KHCN ngày 16/9/2014 của Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghệ Thông tin về việc ban hành Quy định về tổ chức thực hiện và quản lý đê tài khoa học và công nghệ cấp Trường;

Căn cứ Quyết định số 16/QĐ-DHCNTT-KHCN ngày 25/3/2014 của Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghệ Thông tin về việc ban hành Quy định nhiệm vụ khoa học công nghệ của Giảng viên và Nghiên cứu viên tại Trường Đại học Công nghệ Thông tin;

Xét đề nghị của Trưởng phòng DTSĐH&KHCN,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này là Quy định về một số tiêu chuẩn đạo đức trong hoạt động khoa học công nghệ tại Trường Đại học Công nghệ Thông tin.

Điều 2. Quyết định có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều 3. Các Ông/Bà Trưởng các phòng ban chức năng, Trưởng các khoa/bộ môn, các nghiên cứu viên và giảng viên tham gia hoạt động khoa học công nghệ tại Trường Đại học Công nghệ Thông tin có trách nhiệm thi hành Quyết định này.

Nơi nhận:

- Nhu Điều 3;
- Ban KHCN, ĐHQG-HCM (để báo cáo);
- Lưu: VT, KHCN,

**KT.HIỆU TRƯỞNG
PHÓ HIỆU TRƯỞNG**

Đinh Đức Anh Vũ

**QUY ĐỊNH VỀ MỘT SỐ TIÊU CHUẨN ĐẠO ĐỨC
TRONG HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC CÔNG NGHỆ**

(Ban hành kèm theo Quyết định số .QĐ.../QĐ-DHCNTT-KHCN ngày ./2016
của Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghệ Thông tin)

A. ĐIỀU KHOẢN CHUNG

Điều 1. Giải thích thuật ngữ

- Đạo đức có gốc từ tiếng Hilạp cổ là ethos mang ý nghĩa truyền thống, phong tục, đặc tính, loại hình tư tưởng. Về mặt thuật ngữ: ‘đạo’ là con đường người ta theo đó đi, là đạo lý, lẽ phải, dựa vào đó người ta hành động; ‘đức’ là toàn bộ các hành vi đối nhân xử thế của con người, mà phẩm chất của những hành vi đó tốt hay xấu là do con người có biết và có thực hiện được đạo lý hay không.
- Đạo đức là một hình thái ý thức xã hội, là sự tổng hợp những nguyên tắc, chuẩn mực nhằm điều chỉnh hành vi ứng xử trong mối quan hệ giữa người với người và với xã hội. Các chuẩn mực đạo đức được thực hiện do bởi tính tự nguyện và tự giác của chủ thể, bởi truyền thống và sức mạnh của dư luận xã hội, góp phần quan trọng vào việc duy trì đạo lý, trật tự, xã hội ở mọi chế độ.
- Thiện-ác, nghĩa vụ, lương tâm, nhân phẩm, danh dự, lẽ sống và hạnh phúc là các phạm trù cơ bản của đạo đức. Thiện là tất cả những cái tích cực, phù hợp với đạo lý, có tác động thuận lợi trong đời sống con người và xã hội, trái ngược với thiện là ác.
- Khoa học là hệ thống tri thức đúng đắn, chân thực có tính chân lý về thế giới khách quan. Nói đến khoa học là nói đến chân lý, vì vậy quan hệ giữa đạo đức và khoa học là quan hệ giữa thiện và chân, cái thiện là mục đích của cái chân. Trong mỗi cá nhân, quan hệ giữa đạo đức và khoa học là quan hệ giữa ‘đức’ và ‘tài’.
- Chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp là những qui ước, điều lệ về hành xử được các thành viên trong ngành nghề chuyên môn được chấp nhận như là kim chỉ nam cho việc hành nghề. Trong hoạt động khoa học, thuật ngữ ‘hành xử’ ở đây chỉ định các lĩnh vực chuyên biệt như thí nghiệm, thử nghiệm; phân tích xử lý và dữ liệu, quản lý dữ liệu, chia sẻ dữ liệu; xuất bản, công bố sản phẩm; thuyết giảng và huấn luyện, trình bày công trình nghiên cứu trước công chúng; và quản lý tài chính.

Điều 2. Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng

- Nghiên cứu khoa học là hoạt động cơ bản và thường xuyên của các nhà khoa học trong Trường Đại học Công nghệ Thông tin (ĐH CNTT). Các kết quả nghiên cứu khoa học và công nghệ (KHCN) là nền tảng thể hiện công sức của các nhà khoa học. Cùng với những kết quả đó là thái độ và cách ứng xử của nhà khoa học trong hoạt động KHCN hay văn tắt

- là đạo đức trong khoa học, trong quá trình nghiên cứu hay là đạo đức trong nghiên cứu.
2. Văn bản này quy định một số tiêu chuẩn đạo đức trong nghiên cứu KHCN tại Trường ĐH CNTT. Đây là những nguyên tắc cơ bản để xem xét khen thưởng và kỷ luật.
 3. Đối tượng thực hiện quy định tại văn bản này là các cá nhân: giảng viên, nghiên cứu viên, cán bộ quản lý, nghiên cứu sinh, học viên cao học, sinh viên, thuộc Trường ĐH CNTT có tham gia hoạt động KHCN ở trong hoặc ngoài Trường ĐH CNTT, các cá nhân không thuộc Trường nhưng có tham gia hoạt động KHCN tại Trường ĐH CNTT - được gọi là các cộng tác viên.

B. MỘT SỐ TIÊU CHUẨN ĐẠO ĐỨC CƠ BẢN TRONG HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC

Điều 3. Tính trung thực và khách quan

Nhà khoa học phải trung thực và khách quan. Trong hoạt động khoa học, thiếu trung thực hoặc không khách quan là vi phạm tiêu chuẩn cơ bản về đạo đức khoa học.

1. Trung thực được xem là đức tính quan trọng nhất của đạo đức khoa học. Nhà khoa học phải tuyệt đối trung thực với những gì mình nhận xét hay quan sát được; không được lừa dối đồng nghiệp, không gian lận trong nghiên cứu, không giả tạo dữ liệu hoặc thay đổi dữ liệu vì mục đích chủ quan của mình.
2. Khoa học đặt sự thật khách quan lên trên hết và trước hết. Khoa học có sứ mệnh khai thác, phát triển và truyền bá tri thức. Tri thức khoa học dựa vào sự thật khách quan có thể thấy được, tiếp xúc được, không dựa vào kinh nghiệm hay suy luận mang cảm tính cá nhân.
3. Nhà khoa học phải trung thực, khách quan trong hoạt động khoa học từ thiết kế nghiên cứu, thu thập và phân tích số liệu; báo cáo và công bố kết quả nghiên cứu; không được gây nhầm lẫn hoặc hiểu sai về quá trình thực hiện hoặc về kết quả nghiên cứu cho đồng nghiệp, các đơn vị tài trợ nghiên cứu và cho cộng đồng.

Điều 4. Sự tự do về học thuật

Hoạt động khoa học là hành trình mang tính học thuật, tự do, tự giác và liên tục.

1. Nhà khoa học được quyền lựa chọn, theo đuổi ý tưởng, chủ đề nghiên cứu mới và có quyền bình phẩm những ý tưởng cũ dựa trên cơ sở thực tiễn khách quan nhằm mang lại lợi ích cho xã hội.
2. Nghiên cứu là khám phá và sáng tạo, do đó nhà khoa học cần tìm kiếm những phương cách mới. Họ có quyền huy động mọi nguồn lực có thể để thử nghiệm trước khi đề xuất áp dụng phương cách đó vào lớp đối tượng rộng rãi hơn nếu được sự đồng ý văn bản hợp pháp của đối tượng cần tiến hành nghiên cứu, thử nghiệm.
3. Các đối tượng tham gia nghiên cứu trong những tập thể nghiên cứu được quyền tiếp tục hoặc ngừng tham gia bất cứ lúc nào nếu không làm ảnh hưởng đến mục tiêu và quyền lợi của tập thể nghiên cứu. Nếu đối tượng đã đơn phương tự ngừng tham gia nghiên cứu, thì về sau họ không được quyền đòi hỏi quyền lợi gì do công trình nghiên cứu mang lại.
4. Nhà khoa học phải bảo mật quyền riêng tư của cộng tác viên, họ có quyền bảo mật kết

quả nghiên cứu của mình nếu điều đó là có ích và không ảnh hưởng tập thể nghiên cứu.

Điều 5. Sự tôn trọng về khoa học

1. Nhà khoa học phải tôn trọng và ghi nhận các đóng góp từ hoạt động nghiên cứu của các thành viên và đối tác liên quan khác một cách bình đẳng như những đồng nghiệp đã cùng tham gia tập thể nghiên cứu.
2. Trong nghiên cứu khoa học có thể xảy ra sự tranh luận về những ý tưởng, khái niệm chưa từng có trong các hình mẫu khoa học đương thời. Thiếu tôn trọng, không trung thực khi tranh luận có thể dẫn đến xung đột làm hạn chế sự phát triển của khoa học, đây được xem là một biểu hiện vi phạm đạo đức khoa học.
3. Bình phẩm các công trình nghiên cứu là một hoạt động khoa học quan trọng. Nhà khoa học cần dựa vào tính hợp lý về mặt khoa học và logic của nghiên cứu mà phẩm bình. Không khách quan, thiếu tôn trọng, do thành kiến, ganh tị, hay mâu thuẫn cá nhân,... đều làm cho kết quả bình phẩm không chuẩn xác, đây là sự thể hiện về suy giảm đạo đức khoa học.
4. Nhà khoa học phải tôn trọng những công bố khoa học và sản phẩm trí tuệ của người khác. Trong các công bố khoa học, họ phải ghi nhận và trích dẫn đủ thông tin về công trình của tác giả mà mình đã tham chiếu, sử dụng. Những đoạn văn được trích ra từ các công trình này (nếu có) phải đảm bảo đúng nguyên văn và được đặt giữa các ngoặc kép, cho dấu phần nguyên văn đó có bị lỗi.
5. Trường hợp đề tài nghiên cứu đã được các cơ quan, đơn vị khác tài trợ nhằm mục đích đánh giá sản phẩm của họ, nhà khoa học cần nêu rõ việc này trong báo cáo của mình.

Điều 6. Sự tự trọng trong khoa học

1. Tri thức khoa học mang tính tích lũy và được xây dựng dựa vào những đóng góp của nhiều nhà khoa học trong quá khứ và hiện tại. Nhà khoa học luôn phải có tự trọng, tuyệt đối không lấy nghiên cứu của người khác làm thành tích của mình.
2. Ghi nhận công trạng của nhà khoa học là qui ước về đạo đức khoa học, hình thức ghi nhận có thể thể hiện qua tài liệu tham khảo, lời cảm tạ, hoặc để họ cùng là đồng tác giả. Sử dụng công trình, ý tưởng của đồng nghiệp mà không ghi nhận là vi phạm đạo đức khoa học.
3. Nhà khoa học bị coi là đạo ý nếu họ dựa trên ý tưởng được người khác chỉ dẫn để thực hiện nghiên cứu của mình mà không trích dẫn hoặc ghi nhận đóng góp của người đó.
4. Nhà khoa học bị coi là đạo văn nếu trong báo cáo hoặc công bố kết quả nghiên cứu của mình có đoạn văn hàm ý nội dung của tác giả khác mà họ đã không trích dẫn tác giả này, cho dù đoạn văn đó đã được sửa đổi từ ngữ theo câu chữ từ nguyên bản hay đã được viết bằng một ngôn ngữ khác với ngôn ngữ của đoạn văn nguyên bản
5. Công trình nghiên cứu thường là thành quả của nhiều cá nhân. Nhà khoa học có tư cách đứng tên đồng tác giả khi họ có đóng góp: về ý tưởng, phương pháp nghiên cứu; thu nhận, khai thác dữ liệu; cùng soạn thảo, kiểm tra, bình duyệt công trình.

Điều 7. Hợp tác và chia sẻ trong khoa học

1. Hoạt động nghiên cứu khoa học thường mang tính tương tác cao, các thành viên trong

cùng tập thể nghiên cứu luôn có quan hệ phụ thuộc lẫn nhau, vì vậy cần phân bổ và chia sẻ nhiệm vụ một cách hợp lý cho các thành viên trong tập thể nghiên cứu.

2. Nhà khoa học có trách nhiệm chia sẻ số liệu và dữ kiện, kết quả và phương pháp tiến hành, cơ sở lý thuyết và ứng dụng với đồng nghiệp; họ cần tạo điều kiện để đồng nghiệp tiếp cận tu liệu hay kết quả nghiên cứu của mình khi cần thiết.
3. Nhà khoa học, cộng tác viên khi phát hiện sai phạm trong hoạt động khoa học cần phải thông báo cho nhau và tìm cách chấn chỉnh. Nếu cần thiết, họ phải thông báo cho cấp trên hay những người có thẩm quyền xem xét giải quyết mà không chịu bất cứ áp lực nào.

Điều 8. Tính cẩn thận, chính xác trong khoa học

1. Khi được quyết định giao nhiệm vụ nghiên cứu, nhà khoa học chủ trì thực hiện nhiệm vụ và tập thể nghiên cứu phải có kế hoạch triển khai một cách cẩn thận, chi tiết và tập trung nguồn lực để thực hiện nhiệm vụ theo đúng kế hoạch. Những rủi ro, khó khăn phát sinh làm chậm trễ tiến độ nghiên cứu phải chỉ xuất phát từ các lý do khách quan.
2. Nhà khoa học phải hạn chế và khắc phục tối đa những nhầm lẫn, sai sót trong hoạt động khoa học, do vậy họ có nghĩa vụ báo cáo đầy đủ những kết quả đạt được trong quá trình nghiên cứu để các nhà khoa học khác có thể thẩm định hoặc xác nhận kết quả nghiên cứu nếu cần thiết.
3. Mọi thay đổi, chỉnh sửa số liệu, dữ liệu thu được phải chú thích rõ nội dung, lý do sửa chữa và người có trách nhiệm sửa chữa. Việc chỉnh sửa số liệu, dữ liệu phải xuất phát từ yêu cầu về tính chuẩn xác và khách quan về khoa học. Nếu chỉnh sửa là nhằm để đạt được kết luận theo mong muốn của nhà khoa học có thì đó là một biểu hiện vi phạm đạo đức khoa học

C. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Điều 9. Điều khoản thi hành

1. Quy định này có hiệu lực kể từ ngày ký.
2. Thủ trưởng các đơn vị có hoạt động KHCN tại Trường ĐH CNTT có trách nhiệm phổ biến các quy định nêu trên đến giảng viên, nghiên cứu viên và cộng tác viên để cùng thực hiện.
3. Trong quá trình thực hiện, tùy thuộc vào yêu cầu thực tế, quy định này sẽ được bổ sung và điều chỉnh, sửa đổi cho phù hợp với tình hình thực tế.
4. Việc bổ sung, điều chỉnh, sửa đổi bản quy định này do Hiệu trưởng xem xét và quyết định.

**KT.HIỆU TRƯỞNG
PHÓ HIỆU TRƯỞNG**

Đinh Đức Anh Vũ